

M. TERESA CABRÉ I CASTELLVÍ

EL TERMCAT,
CENTRE DE TERMINOLOGIA DEL CATALÀ

El TERMCAT va ser creat el maig de 1985 per la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'Institut d'Estudis Catalans perquè es fes càrrec, en el marc del procés de normalització lingüística, d'aquests objectius:

1. Planificar, dirigir, revisar i, si s'escau, elaborar, el treball terminològic català a partir de les necessitats manifestades per diversos sectors socials, com les universitats o les editorials, i per la Direcció General de Política Lingüística.
2. Sancionar les terminologies elaborades, a través de l'Institut d'Estudis Catalans.
3. Muntar una base de dades terminològiques plurilingüe que permeti de conèixer la terminologia catalana i alhora les equivalències en castellà, francès i anglès i, per tant, intercanviar dades amb organismes d'altres països.
4. Representar la terminologia catalana als organismes catalans, estatals i internacionals.

El TERMCAT està organitzat en quatre seccions, cada una de les quals s'ocupa d'un treball específic:

1. Secció de Recerca Terminològica
2. Secció de Lingüística
3. Secció de Documentació
4. Secció de Consulta Terminològica

La Secció de Recerca Terminològica es responsabilitza d'aquestes tasques:

- Dirigir els treballs terminològics que s'elaboren, tant els que fan els organismes exteriors com els que s'efectuen per encàrrec del TERMCAT.
- Mantenir el control de la metodologia que s'aplica i del procés que segueix.

- Supervisar els treballs fets i preparar-los per al Consell Supervisor, òrgan de sanció dels neologismes en què participa l'IEC.
- Coordinar la concessió d'ajuts de terminologia.

Per als seus treballs compta amb la col·laboració d'un conjunt d'assessors, coordinadors i experts que revisen conceptualment el material elaborat i vetllen per la seva adequació a la realitat del domini científic o tècnic específic del vocabulari. Compta també amb un conjunt d'estudiants en pràctiques que col·laboren en l'elaboració de terminologies prioritàries.

La Secció de Lingüística té encarregades dues feines específiques:

1. Elaborar el material lingüístic de suport, necessari per resoldre problemes sobre la forma lingüística dels termes. Fins ara s'han elaborat tres estudis.
2. Coordinar el Consell Supervisor, determinar les prioritats de discussió sobre els treballs per part del Consell i difondre els neologismes i els treballs aprovats. Per això s'editarà un full de neologismes.

La Secció de Documentació, encapçalada per un documentalista especialitzat, té al seu càrrec el control de la Biblioteca del Centre, l'adquisició del material bibliogràfic i el control de noves publicacions d'interès per a la Terminologia. Així mateix, s'ocupa del banc documental, en vies de creació, que contindrà no només tots els documents terminològics del TERMCAT (vocabularis, diccionaris, lèxics, obres especialitzades, gramàtiques, obres lingüístiques, documentació de buidatge, etc.), sinó tots aquells que tenen interès per a la terminologia. És prioritari per al TERMCAT d'ubicar la biblioteca especialitzada en terminologia més nodrida del país i de donar facilitats per accedir a la seva informació. El disseny de la base documental del TERMCAT (BDOC) permetrà no només un accés fàcil als documents i la possibilitat de fer comandes diverses perfilades per cada usuari, sinó també l'intercanvi automàtic amb els bancs documentals internacionals de terminologia.

La Secció de Consulta s'ocupa d'atendre les qüestions sobre terminologia procedents del mateix Centre o de l'exterior. Per respondre a aquestes demandes de forma actualitzada i àgil, el TERMCAT ha muntat un banc de dades terminològiques plurilingüe, BTERM, accessible en qualsevol de les quatre llengües que conté: català, castellà, francès i anglès. El BTERM conté termes de les àrees següents:

- A. Ciència i tècnica. Matemàtica
- B. Química. Física
- C. Ciències de la Terra
- D. Ciències de la vida
- E. Ciències de la salut. Veterinària
- F. Agricultura

- G. Informàtica. Electrònica. Electrotècnia
- H. Construcció
- I. Indústria
- J. Indústries i oficis diversos
- K. Economia domèstica. Hostaleria
- L. Transports. Correus. Telecomunicacions
- M. Dret. Administració pública
- N. Economia. Gestió d'empresa
- O. Política. Sociologia. Antropologia
- P. Geografia. Història. Llengua. Literatura
- Q. Filosofia. Religió
- T. Comunicació. Informació
- U. Música
- V. Esports. Jocs

La Secció de Consulta es responsabilitza de la gestió d'aquest banc i del seu manteniment, feina per a la qual disposa d'un conjunt de terminalistes col·laboradors, estudiants d'universitat, i espera comptar en un futur pròxim amb la col·laboració dels serveis de llengua de les tres universitats de Catalunya, amb el de la Universitat de València i amb el d'altres organismes catalans que disposen d'un servei de consultes lingüístiques.

Les consultes es podran fer automàticament, si s'està connectat via informàtica al BTERM, o per sistema diferit (telèfon o carta).

Situació actual

El TERMCAT edita trimestralment un informe sobre les seves activitats, que és distribuït als organismes lingüístics i als seus col·laboradors. Aquest informe recull les dades següents (informe del 31 de juny de 1987).

1. Secció de Recerca Terminològica:
 - 1.1. Direcció i seguiment de treballs: 96
 - 1.2. Revisió terminològica de treballs fets: 21
 - 1.3. Ajuts de Terminologia 1986: 7.988.000 ptes.
2. Secció de Lingüística:
 - 2.1. Treballs aprovats pel Consell Supervisor: 6
 - 2.2. Termes nous normalitzats: 2.603
 - 2.3. Treballs lingüístics:
 - Recomanacions per a la formació de mots amb elements cultes
 - Recomanacions sobre l'ús del guionet en els neologismes

- Recomanacions sobre la política d'adaptació de manlleus i calcs
- 3. Secció de Consulta Terminològica:
 - BTERM:
 - Nombre de fitxes automatitzades: 86.116
 - Quantitat segons àrees:

A. Ciència i tècnica. Matemàtica	3.248
B. Química i Física	5.367
C. Ciències de la Terra	4.412
D. Ciències de la vida	19.820
E. Ciències de la salut. Veterinària	4.634
F. Agricultura	355
G. Informàtica. Electrònica. Electrotècnia	5.533
H. Construcció	6.828
I. Indústria	4.938
J. Indústria i oficis diversos	2.340
K. Economia domèstica. Hostaleria	2.776
M. Dret. Administració pública	7.990
L. Transports. Correus. Telecomunicacions	7.272
N. Economia. Gestió d'empresa	0.030
O. Política. Sociologia. Antropologia	621
P. Geografia. Història. Llengua. Literatura	2.789
Q. Filosofia. Religió	3.726
R. Psicologia. Pedagogia	1.197
T. Comunicació. Informació	380
U. Art. Música	5.368
V. Esports. Jocs	2.479
 - Treballs en curs d'entrada: 11
 - Treballs en curs de preparació per a l'entrada: 12
 - Preparació del *Diccionari de la Llengua Catalana*.
 - 4. Secció de Documentació:
 - Nombre de volums: 1.074
 - Subscripcions a publicacions periòdiques: 40
 - 5. Cursos de formació:

S'han fet cinc cursos de formació de terminòlegs, fonamentalment per a llicenciats en filologia. L'últim ha estat un curs de postgrau de la Universitat de Barcelona. El curs 87-88 formarà part d'un *master* de lingüística aplicada que oferirà aquesta Universitat.